

Öngondoskodási esélyek és lehetőségek

Félretettek

Enyhébb lehet az öngondoskodási lehetőségek iránti év végi roham az idén a szokásosnál. A személyijövedelemadó-változások és a forint gyengülése miatt egyre kevesebben képesek félretenni.

GYERMEKES CSALÁD ZUGLÓBAN. A jövő elkezdődött

HAZAFIAS KÖTELESSÉG megtakarítani – ragadtatta magát pénzügyi vezetőtől szokatlan kijelentésre Pandurics Anett, az állami tulajdonú Magyar Posta Biztosító Zrt. vezérigazgatója a portfolio.hu öngondoskodással foglalkozó múlt szerdai konferenciáján. Felszólítása már csak azért is vitatható, mert egyre többeknek egyre kevesebb kell megélniük, s spórolásra, a jövőjükön való gondoskodásra nem marad pénzük. A KSH legfrissebb adatai szerint a lakosság egytizedének éves jövedelme nem haladta meg a négyszázezer forintot 2010-ben, s ez az arány az ideai fejlemények hatására tovább romolhatott. Az egykulcsos személyi jövedelemadóval a számítások

szerint csak a havi 220 ezer forint feletti jövedelemmel rendelkezők jártak jól. A forint gyengülése miatt pedig egyre többen váltak képtelenné a svájcifrank- és euróhitelek törlesztőrészeleteinek előteremtésére.

A háztartások 45 százalékának van hiteltartozása, 400 ezer családnak 2-3 kölcsöne fut egyidejűleg – közölte Holtzer Péter, az Oriens pénzügyi tanácsadó cég partnere. Pénzügyi megtakarítások, mozgatható vagyon híján a többségük számára a devizahitelek végtörlesztése nem lehet megoldás. Ez alapvetően csak a tehetősebbek terhein enyhíthet, akik az szja-változásokkal amúgy is jól jártak. Legalábbis erre lehet következtetni abból, hogy a november végéig végtörlesztésre fordított

248,4 milliárd forint közel 93 százalékát saját forrásból teremtették elő az adósok.

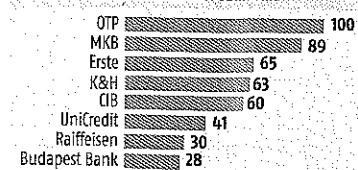
Nem illendő állampolgári kötelezettségnek nyilvánítani a megtakarítást azok után, hogy a magánnyugdíjpénztárak einstandolásával és jogszabályi szigorításokkal éppen a kormány tett keresztbe az öngondoskodásnak. A spórolásra képesek közül egyre kevesebben bízzák pénzüket a bankokra, attól tartva, hogy az állam valahogyan erre is ráteszi majd a kezét. A cáfolatok ellenére országszerte terjed a pletyka például arról, hogy a pénzügyi kormányzat a bankbetétek befagyasztása révén próbál pluszforrást szerezni. Hosszabb távon az emberek több mint háromnegyede látja kiszámíthatatlannak a pénzügyi helyzetet – állította Turny Ákos, az OTP Bank igazgatója.

AMÁR MEGTAKARÍTÁSSAL RENDELKEZŐKNEK is csak a 15 százaléka képes félretett pénzt növelni – állítja Holtzer. Ebből kiindulva a legnagyobb forgalmú pénzügyi intézetek – mint azt a HVG-vel közölték – arra számítanak, hogy az év vége felé közeledve ezúttal a korábbi években megszokottnál kisebb lehet a kereslet az öngondoskodási lehetőségek iránt. Közülük a tartós betéti és befektetési számla (tbsz) év végi nyitásának megvan az az előnye, hogy az azon képződött kamat vagy hozam utáni adókedvezmények – három év után 16 helyett 10 százalékos forrásadó, öt év után pedig adómentesség – a naptári évhez kötődnek, vagyis ugyanúgy járnak akkor is, ha valaki már az év első napján létesít tbsz-t, mint akkor, ha csak az utolsón.

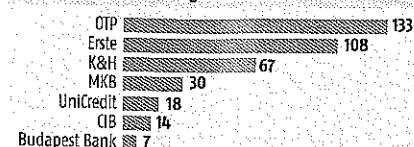
E konstrukciók 2010. január 1-jei debütálásuk óta folyamatosan népszerűek – összállományuk már megközelítette a jóval régebben létező nyugdíj-előtakarékossági számlákét (nyesz) és az önkéntes nyugdíjpénztárakét (önyp) –, 2012-től pe-

Öngondoskodási formákban lévő megtakarítások 2011. november 30-án

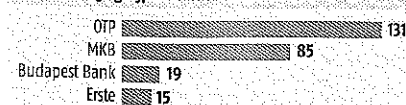
Tartós betéti és befektetési számlák

Nyugdíj-előtakarékossági számlák

Önkéntes nyugdíjpénztári számlák

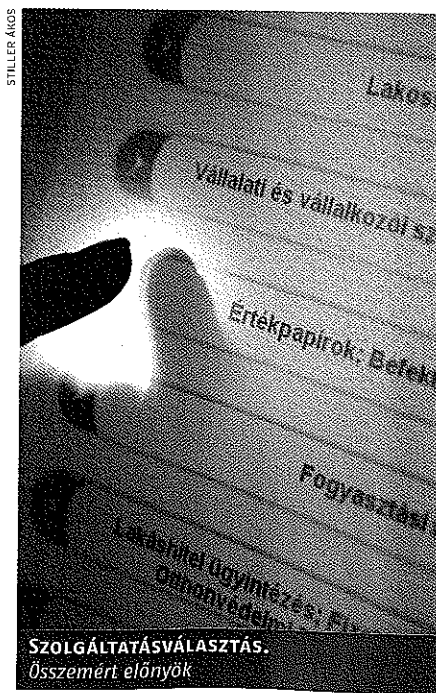

milliárd forint

Forrás: bankiok

dig még közkedveltebbek lehetnek. A jövő évtől ugyanis már devizabetéteket, devizában kibocsátott, illetve külföldi befektetési jegyet, külföldi részvényt, valamint devizában denominált kötvényt is el lehet helyezni tbsz-en. E változástól a szakemberek jelentős keresletnövekedést várnak. Egyrészt mert a hazai bankbetéteken belül komoly részarányt képviselnek a devizabetétek – az éven belül lekötött 4890 milliárd forintnak például közel 20 százalékát tették ki –, másrészt mert Magyarországon egy sor devizás befektetési alap érhető

STILLER ÁGOS

el. Az pedig a korábbi tbsz-tulajdonosok mozgásterét bővíti, hogy a szakértők jogértelmezése szerint a devizás eszközöket a 2010-ben és 2011-ben nyitott számlákra is rá lehet tenni.

A nyugdíj-előtakarékossági számlák népszerűségét nem csorbította a tbsz megjelenése, a két konstrukció jól megéli egymás mellett, hiszen együttes igénybevételük biztosítja a legtöbb előnyt az ügyfelek számára – állították az MKB Banknál. A nyesz elsősorban annak ajánlják e pénzügyi intézetnél, akinek kevesebb mint öt éve van hátra a nyugdíjba vonulásig, ugyanis a számla nyugdíj jogosultság esetén már a nyitás adóévéét követő harmadik adóévben is adómentesen megszüntethető. Továbbá annak, aki rendelkezik adóköteles jövedelemmel, és évente képes megtakarításra, mert így a 20 százalékos, maximum 100 ezer forintos évi adó-visszatérítést is igénybe tudja venni.

Az önkéntes nyugdíjpénztárak iránti keresletet is a befizetés utáni 20 százalékos szja-kedvezmény, valamint az ösztönzi, hogy a pénztárban összegyűlt pénz a nyugdíjkorhatár elérésekor vagy 20 év takarékoskodás után adómentesen felvehető – foglalta össze az előnyöket a K&H a HVG-nek. Úgy tűnik ugyanakkor, a magánnyugdíjpénztárak vagyonának elkobozása miatt az önkéntes pénztárak iránt megcsappant a bizalom. Az OTP öngondoskodási indexe szerint októberben a júniusnál 7 százalékponttal alacsonyabb, mindössze 12 százalék volt az öny-p aránya a megtakarítások között. A spórolt összegek legnagyobb, 29 százalékos része életbiztosításokban szunnyadt, 19 százaléka lekötött bankbetétben, 3-3 százaléka részvényekben és befektetési alapokban, 2 százaléka pedig állampapírokban és kötvényekben.

Az egészségpénztárak aránya is 12 százalékos volt, ám a népszerűségük csökkenhet. Az ilyen számlán lévő pénzek ugyanis 2012-től már nem fordíthatók fürdőszolgáltatásra, egészségügyi és gyógyüdülésre, sporttevékenységre, rekreációs üdülésre, valamint életmód-változást elősegítő szolgáltatásra, például méregtelenítő kúrára. Akinek módja van, töltsse fel a számláját, és még december 31-éig vásárolja meg például a következő évi sportbérleteket, mert jövőre ez már jogtalan szolgáltatásnak minősül, és a 16 százalékos szja mellett a 27 százalékos egészségügyi hozzájárulást is meg kell fizetni utána – javasolja tagjainak a Patika Egészségpénztár. ■ CSABAI KÁROLY